

ТЕОРИЯ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА – I ЧАСТ

Конспект за изпит

1. Политика и политически отношения. Вътрешна и външна политика. Външнополитически процес. Външнополитически курс. Субекти и обекти на външната политика. Различие между “субект на външната политика” и “субект на външнополитическия процес”
2. Външна политика и общество. Обществена подкрепа. Начини за постигането ѝ. Външнополитическа стратегия и външнополитическа тактика.
3. Алгоритъмът “Потребност – Интерес - Цел”. Външната политика – царство на интересите.
4. Партикуларни и национални интереси. Определяне. Националните интереси – основа на външната политика. Други външнополитически интереси и взаимодействие с тях.
5. Външнополитическо целеполагане. Понятие за външнополитическата цел. Определяне на целите. Дърво на целите. Връзки между целите. Определяне на средствата.
6. Външнополитически ценности и приоритетни системи. Принципност, гъвкавост или конформизъм при външнополитическото поведение.
7. Понятие за външнополитически механизъм на държавите. Основни елементи
Особености.
8. Външнополитически механизъм на Република България. Принципи и основни характеристики. Разделението на властите и единството на външнополитическото поведение на държавата
9. Функции и правомощия на законодателната власт в областта на външната политика. Взаимодействие с изпълнителната власт
10. Функции и правомощия на изпълнителната власт в областта на външната политика
11. Функции и правомощия на българския президент в областта на външната политика..
12. Ролята на Конституционния съд.

13. Функции и правомощия на Министерството на външните работи. Устройство и принципи на дипломатическата служба на Република България.
14. Ролята на България в Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС
15. Понятие за информацията. Особености на външнополитическата информация. Първична и вторична външнополитическа информация.
16. Информация и дезинформация. Начини за откриване на външнополитическата дезинформация.
17. Източници и канали на външнополитическата информация. Движение на външнополитическата информация.
18. Информацията в дигиталната среда. „Големи масиви от данни“. Информация, преговори и шпионаж в онлайн пространството.
19. Научно обезпечаване на външната политика – значение и необходимост. Връзката “фундаментално – приложно” знание в сферата на външната политика на държавата.
20. Външнополитическа експертиза. Понятие за външнополитически експерт. Видове експертизи.
21. Външнополитически решения. Особености. Видове външнополитически решения. Последици и ефективност. Проблемът за риска.
22. Външнополитически проблеми. Проблемни ситуации и тяхното анализиране

Библиография

На кирилица:

1. Генов, Г., Предизвикателства и тенденции в прехода към нова дипломация, София, 2010 г.
2. Най, Джоузеф, Международните конфликти, София, 1998 г.
3. Доуърти, Дж., Пфалцграф Р., Теории за международните отношения. Общ преглед. Част първа, София, 2004 г.
4. Доуърти, Дж., Пфалцграф Р., Теории за международните отношения. Общ преглед. Част втора, София, 2004 г.
5. Кисинджър, Х., Дипломацията, София, 1997 г.
6. Най, Дж., Международният конфликт. Теория и история, София, 1998 г.
7. Сачев, Е., Цивилизация и социокултурноисторическа сигурност, София, 2010 г.
8. Слатински, Н., Измерения на сигурността, София, 2000 г.
9. Савов Е., Генов Г., Международни дипломатически преговори. Въпроси на теорията и практиката, София, 2008 г.
10. Стефанов, Г., Външна политика. Дипломация. Теория и практика, София, 2006 г.
11. Стефанов, Г., Пантев, П., Видин. Б, Захариева, Ю., Международни отношения. Международно право. Дипломация (кратка енциклопедия), София, 2001 г.
12. Стефанов, Г., Външнополитическото решение: Въпроси на теорията на външната политика, С., 1990 г.
13. Чуков, Вл., Външна политика и идеи, София, 1999 г.

На латиница:

1. Aggestam, L. A Common Foreign and Security Policy: Role Conceptions and the Politics of Identity in the EU', in L. Aggestam and A. Hyde-Price (eds), Security and Identity in Europe: Exploring the New Agenda, Basingstoke: Macmillan Press. 2000.
2. Allen, G. and T. Chan. Artificial Intelligence and National Security. Belfer Center for Science and International Affairs Harvard Kennedy School. 2017.
3. Buzan, Barry. An Introduction to the English School of International Relations: The Societal Approach, Cambridge: Polity, 2014.
4. Buzan, B., Hansen, L., The Evolution of International Security Studies, Cambridge University Press. 2009.
5. Chan, Stephen. Theories of Foreign Policy and International Relations. 2017
6. Fearon, James, Domestic Politics, Foreign Policy and Theories of International Relations, Department of Political Science, University of Chicago, 1998
7. Finn, H. K. The Case for Cultural Diplomacy: Engaging Foreign Audiences. Foreign Affairs, 82(6). 2003.
8. Hocking, Brian and Jan Melissen, Diplomacy in the Digital Age, Clingendael, 2015.
9. Holsti, K.J. International Politics: A framework for analysis, Prentice Hall International. 1997.
10. Knudsen, Olav F., Post-Copenhagen Security Studies: Desecuritizing Securitization, Security Dialogue, Vol. 32, No. 3. 2001.
11. Lake, David A., The New Sovereignty in International relations, International Studies Review. 2003.
12. Moses, Jonathan and Torbjorn Knutsen, Globalization and the Reorganization of Foreign Affairs' Ministries, Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael', 2001
13. Scott, Ben and Stefan Heumann. Artificial Intelligence and Foreign Policy. Stiftung Neue Verantwortung. Berlin. 2018.
14. Stanzel, Volker, New Realities in Foreign Affairs: Diplomacy in the 21st Century, German Institute for International and Security Affairs, November 2018

15. Waltz, Kenneth N., Theory of International Politics, Addison-Wesley Publishing Company, Inc. 1979.

Нормативни източници:

Конституция на Република България
Закон за дипломатическата служба
Устав на Организацията на Обединените нации
Международна конвенция за дипломатическите отношения
Международна конвенция за специалните мисии
Международна конвенция за привилегиите и имунитетите на специализираните организации

Дата: 14 октомври 2020 г.

Съставил: гл.ас.д-р Цеков